

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вігран О.М. магістр, Сумський національний аграрний університет, м. Суми

В умовах переходу України до ринкової економіки, якій властивий високий динамізм, реформування, вдосконалення систем, покращення соціально-економічного розвитку, все дедалі більшої актуальності набувають визначення «дохід» та «витрати», які виступають передумовою діяльності кожного підприємства. В умовах сучасної економіки прибуток є найважливішим показником ефективності роботи суб'єкта господарювання. Зростання прибутку створює фінансову основу для господарської діяльності та задоволення соціальних і матеріальних потреб працівників.

Окремі питання теорії та методики бухгалтерського обліку доходів знайшли відображення у працях науковців, таких як К. В. Безверхий, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, В. А. Дерій, З. В. Задорожний, Г. І. Клепар, Я. Д. Крупка, О. В. Лишиленко В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, та інші.

Однак ряд проблем, пов'язаних із відображенням у бухгалтерському обліку витрат і доходів від операційної діяльності та їх оцінкою залишаються недостатньо розробленими і вимагають вирішення з урахуванням національних особливостей ведення бухгалтерського обліку, а також допоміжна діяльність сільськогосподарських підприємств, яка забезпечує їх реалізацію шляхом надання відповідних послуг.

Доходи – це наслідок продуктивної операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Структура доходів змінюється залежно від джерела їх утворення. Так, дохід від реалізації це результат суспільного визнання споживчої вартості реалізованих товарів (робіт, послуг). Його складовими є вартість праці та додана вартість, що розкладається на: заробітну плату робітників та валовий прибуток (який є джерелом покриття: непрямих витрат, пов'язаних зі здійсненням функції управління, створення резервів, накопичення джерел майбутнього розширення виробництва, здійснення соціальних програм) [1, ст.84].

В обліку витрати та доходи класифікують за різними ознаками, що забезпечує більш глибоке вивчення складу та характеру витрат, дає змогу керівництву підприємства детально проаналізувати рівень витрат за різними класифікаційними ознаками та виявити джерела економії, сприяє кращому розумінню призначення витрат, їх економічної ролі у процесах, що відбуваються на підприємстві.

У бухгалтерському обліку методологічною основою формування інформації про доходи нині є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [2, ст.176].

Простежимо порядок відображення в бухгалтерському обліку виручки від реалізації готової продукції та визнання доходу від реалізації за даними діяльності підприємства. Аналітичний облік доходів від реалізації ведуть за видами (групами) продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами збуту або іншими напрямками, визначеними підприємством. Для визнання ж доходу від реалізації продукції (товарів, інших активів) важливо визначити «момент часу», коли

ризика і вигоди, пов'язані з власністю на продукцію, передаються покупцю[3, ст.35].

Ризики і вигоди, пов'язані з власністю на продукцію, передаються, зазвичай, коли виконується одна з двох подій: юридично право власності на продукцію передається покупцю, або у володіння покупця переходить продукція.

Списання суми чистого прибутку з рахунку «Фінансові результати» у досліджуваного підприємства проводиться раз на рік. Проте, вважаємо, що помісячне віднесення цих сум на рахунок нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) було б доцільнішим. З однієї сторони такий підхід в деякій мірі ускладнюватиме синтетичний і аналітичний облік та складання квартальних звітів про фінансові результати, але дана інформація для керівництва сприятиме ефективному контролю та аналізу витрат і доходів операційної діяльності.

Отже, організацію аналітичного обліку витрат, доходів і фінансових результатів пропонується здійснювати за кожним їх видом згідно з рахунками, аналітичний облік загальнопромислових витрат, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних, фінансових витрат, інших та надзвичайних витрат організувати за їх статтями, зокрема. Подальші дослідження слід продовжувати і поглиблювати, щоб оптимізувати процес організації обліку, тим самим впливаючи на величину фінансового результату суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел:

1. Бухгалтерський облік в Україні: нормативно практичні матеріали; за ред. Р. Л. Хом'яка. – Львів : Нац. ун т «Львівська політехніка», Інтеллект захід», 2001.– 728 с.
2. П(с)БО 15 «Дохід», затверджено наказом МФУ від 29.11.99; укл. В. Кузнєцов. – Х. : Фактор, 2016. – 176 с.
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності (МСФЗ) МСФЗ 18 «Дохід». – М. : Перспектива, 2014. – 136 с.